

PROLEGOMENE

În urmă cu mulți ani, foarte puțini oameni din România aveau vagi cunoștințe despre ce înseamnă managementul și care sunt atributele și virtuțile lui; azi, atât în sectorul public, cât mai ales în sectorul privat, managementul a ajuns să fie motorul principal al evoluției și dezvoltării, iar managerul a devenit personajul principal al teatrului economic mondial! Alături de antreprenor, acesta alcătuiește un cuplu motor al economiei; iar managerul-antreprenor este, adesea, ucenicul vrăjitor, care deține bagheta magică a creditului, investițiilor, utilizării resurselor, conducerii operative și evitării riscurilor...

Mai mult, managementul a evoluat de la conceptul obscur, cu conținut ambiguu, de odinioară, la un concept bazal, chiar esențial, pe care s-a dezvoltat o adevărată știință a organizării și conducerii, ba chiar un mit, o religie a succesului economic, explicabilă și justificabilă pentru cei care știu și recunosc sintagma după care „dacă economie nu e, nimic nu e” ...

Această evoluție rapidă și spectaculoasă a managementului nu s-a produs la voia întâmplării, ci a presupus un efort continuu și consistent de cristalizare, căutare, clarificare, sistematizare și esențializare, adică un serios efort de cercetare științifică, desfășurat la nivel mondial. În urma acestui efort au rezultat serii de conceptualizări, definiții și clasificări, care au deschis noi orizonturi și pentru alte domenii. În această lucrare, ne propunem să facem o incursiune în acest vast domeniu, al conceptualizărilor și clasificărilor, care fac cognoscibilă noua știință a managementului.

Capitolul 1

INCURSIUNE ÎN DOMENIUL CERCETĂRIILOR LEGATE MANAGEMENT ȘI ORGANIZAȚIE

1.1. Managementul și cultura managerială – pionii esențiali ai mediului organizațional intern. Repere conceptuale.

1.1.1. Repere conceptuale ale managementului clasic și modern

A existat dintotdeauna, există și va exista un *astăzi economic* care include invariabil un *astăzi managerial*, o contemporaneitate transcendentă în care fiecare *astăzi* are propriile valori dezvoltate în cadrul unor determinări date de legi și legități economice etern valabile.

Valorile momentului sunt caracterizate de concurență, globalizarea piețelor și afacerilor, ritmul schimbărilor tehnologice și legislative, iar prețul mare plătit de societate este pentru informație, utilizarea tehnologiei, calitatea produsului, calitatea servirii consumatorului și viteză. La baza vitezei stă o bună practică și conform celor spuse de Niels Bohr, „la baza unei bune practici, stă o bună teorie”¹.

Managementul organizațiilor a devenit o bună practică astăzi, pe baza unei foarte bune teorii date de abordarea sistemică din „Teoria sistemelor”. În această abordare, *organizația, oricare ar fi natura ei, reprezintă un sistem complex, cibernetic, cu reglare și autoreglare, caracterizat printr-o multitudine de subsisteme și elemente, toate acestea fiind în permanentă în permanentă legătură cu mediul exterior. S-ar putea spune, dar în contextul altei abordări, că legătura dintre sistem și exterior este atât de fluidă și intimă, încât orice*

¹ www.encyclopediabritanica.ro (citată din prelegerea lui Niels Bohr la Conferința Solvay despre fizică, Bruxelles, 1927).

fracțiune a mediului exterior, alipită și abordată alături de sistem, va da ca rezultat un sistem nou.

Domeniul managementului ca știință a fost dezvoltat abia recent ca răspuns la nevoile stringente ale practicii asistenței sociale, cu ajutorul a numeroși specialiști de înaltă calificare de pretutindeni. Managementul este astfel abordat dintr-o varietate de unghiuri care deseori diferă unul de celălalt.

Managerii nord-americani aderă la definiții pragmatice ale poziției managerului. Cu toate acestea, alte abordări tratează managementul ca fiind informat.

Potrivit opiniei noastre, managementul pentru afaceri ar trebui să petreacă timp cercetând procesele și relațiile interne de management pentru a înțelege mai bine legile și principiile directoare care le guvernează. De asemenea, ar trebui să dezvolte noi tehnici, metode și cadre de management care să asigure o creștere susținută a competitivității lor.

Relațiile și procesele de management sunt studiate în educația managerială. Ca rezultat al studiului, sunt explorate principiile directoare, legi și alte probleme.

În ceea ce privește aplicarea sa practică, el menține concepția de sisteme, metode, tehnici, proceduri noi de management pentru companie în ansamblu și componentele cheie. Elementele metodologice din știința managementului sunt un instrument pus la dispoziția managerilor și angajaților firmelor de management pentru a-i ajuta să-și conducă operațiunile mai eficient.

Managementul este coordonarea sistematică a acțiunilor individuale și de grup pentru atingerea obiectivelor organizaționale, astfel încât să beneficieze majoritatea societății.

În general, managementul eșuează în organizațiile care concentrează resursele umane și logistice spre atingerea anumitor obiective și în care relațiile dintre indivizi și funcții sunt realizate în conformitate cu o anumită structură organizațională.

De fapt, managementul este tot ceea ce îi ajută pe oamenii moderni să se pregătească pentru condițiile de muncă și de viață din ce în ce mai solicitante și într-o perpetuă schimbare.

Dacă s-ar încerca realizarea unei paralele între ceea ce este înțeles ca leadership ca un act social bazat pe mecanisme de autoritate structurate